

Гагарін Микола

*к. пед. н., доцент кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини*

МОРАЛЬНА ВИХОВАНІСТЬ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ ЯК ОДНА З ПЕРЕДУМОВ ЕФЕКТИВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проблема становлення та виховання моральної особистості завжди була актуальною для будь-якого суспільства, як одна з передумов гармонійного і стабільного його розвитку.

У концепції Нової української школи зазначається, що найосвіченіша людина може стати найгіршим злочинцем, якщо не розуміє і не поділяє загальнолюдські цінності, зокрема, морально-етичні (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей та ін.). [1].

Одна з особливостей моралі полягає в тому, що вона пронизує усі сфери життєдіяльності, виступаючи як її своєрідний обов'язковий аспект. До представників суспільства, для яких норми моралі, етичні переконання, почуття є професійно значущими, належать педагоги, зокрема, керівники у галузі освіти. Завдяки гуманізації та демократизації суспільства роль моральної вихованості управлінців у галузі освіти неухильно зростає.

Ідеї моральності, гуманізму втілились в наукову концепцію епохи Відродження. Вимоги поваги до людини, віра в її розум, сили, здібності прозвучали в творах Т. Мора, Р. Оуена, Ф. Рабле, Е. Ротердамського М. Монтеня, Ж. Фур'є та ін.

Праці великих педагогів Я. Коменського, Д. Локка, І. Песталоцці, Ж.-Ж. Руссо, А. Дістервега, В. Сухомлинського пронизані ідеями моральності.

В працях науковців (І. Беха, Ю. Бондаренко, А. Донцова, І. Мартинюка, Н. Миропольської, Н. Ничкало, В. Оржеховської, О. Пометун та ін.) висвітлені морально-етичні аспекти виховання особистості, а ідеї моральності пов'язані з гуманізацією і демократизацією всієї системи суспільних відносин і розглядаються вченими в світлі діалектики моральної вимоги та її реалізації в суспільній практиці.

У суспільстві так історично склалося, що до деяких видів професійної діяльності об'єктом діяльності яких є людина,

визначаються підвищені морально-етичні вимоги, більш висока і багатогранна міра моральної відповідальності та норм поведінки, покладається особлива відповідальність за результати праці. Власне, професійний поділ праці привів до появи професійної моралі.

Таким чином, особливого значення набуває проблема моральної вихованості майбутніх педагогів, зокрема, менеджерів освіти.

Моральність визначає поведінку людини, її ставлення до суспільства, забезпечує внутрішню потребу особистості до здійснення моральних дій та вчинків. Моральність – важлива умова повноцінного розвитку керівника.

Та, власне, «моральність не є низкою правил, – стверджував П. Юркевич, а є життям і до того ж цілком нормальним» [3, с.143].

Варто зазначити, що не дотримання моральних норм, неетичні дії, вчинки, поведінка керівника є деструктивним, деморалізуючим чинником та можуть зруйнувати цілісність педагогічного колективу. Розвиток особистості майбутніх менеджерів освіти вимагає здійснення цілеспрямованої виховної роботи з обов'язковим урахуванням специфіки майбутньої професійної діяльності фахівців, необхідних для цього людських і професійних якостей та вікових особливостей суб'єктів виховного впливу.

Період студентства є важливим етапом формування та розвитку особистості у цілому. Важливе значення він має і у моральному розвитку.

У сучасних умовах рівень моральності, моральної культури студентів ще не відповідає і не задовольняє потребам гармонійного розвитку особистості та вимогам суспільства.

На сьогодні маємо ситуацію, що «студентство, з одного боку, прагне знайти себе, розкрити свої здібності, самовиразитися і самореалізуватися, бути потрібним іншим. З іншого боку, об'єктивна оцінка негативних тенденцій у нашому суспільстві викликала у молоді суперечливе ставлення до моралі, сумніви у необхідності бути моральнісною особистістю, керуватись морально-етичними цінностями.

Наукові наголошують, що одночасно підвищується релігійність хлопців і дівчат, та погіршується морально-ціннісний потенціал частини молоді [2]. Про це свідчить ставлення студентських колективів до аморальних і протиправних вчинків інших. Якщо раніше такі вчинки підлягали громадському осуду, то зараз спостерігається спокійне, байдуже ставлення багатьох студентів.

У роки навчання в закладах вищої освіти найбільш активно відбувається процес переосмислення ідеалів і цінностей. Студент замислюється над тим, яка його життєва позиція. Саме в даний період більш активно відбувається становлення і закріплення переконань, розширюється досвід, необхідний для здійснення соціальних та професійних функцій, на одне з перших місць висувається питання про свою поведінку і роль у суспільстві.

На наш погляд, необхідне чітке усвідомлення майбутніми менеджерами освіти неприпустимості аморальної поведінки керівника. Важливими рисами його професіоналізму є здатність до виявів гуманізму, поваги, справедливості, визнання прав людини, усвідомлення того, що управлінська діяльність потенційно володіє морально-етичними можливостями.

Список використаних джерел

1. Нова українська школа // Освіта України. – 23 серпня 2016 р.
2. Донцов А. В. Формування моральних механізмів поведінки студентської молоді: монографія / А. В. Донцов – Харків: Шлях, 2000. – 228 с.
3. Юркевич П. Чтения о воспитании. / П. Юркевич – М.: Просвещение, 1965. – С.137–158.